

QUICKSCAN FLORA- EN FAUNAWET OOSTELIJK DEEL SOESTERBERG-NOORD

**Quicksan Flora- en faunawet
Oostelijk deel Soesterberg-Noord**

S. van Dijk & M. van Delft

QUICKSCAN FLORA- EN FAUNAWET OOSTELIJK DEEL SOESTERBERG -NOORD

In opdracht van Gemeente Soest, november 2014

© 2014 Ecologisch Adviesbureau Viridis bv, Culemborg

Ecologisch Adviesbureau Viridis bv
Beesdseweg 3-18
4104 AW Culemborg
T 0345 753 275
E info@bureau-iridis.nl
W www.bureau-iridis.nl
KvK 110 557 87
Btwnr NL 8212 39 119 BO1
IBAN NL46 TRIO 0198 4486 00

<i>Tekst en samenstelling:</i>	S. van Dijk
<i>Veldonderzoek & foto's:</i>	S. van Dijk
<i>Projectnummer:</i>	2014-84
<i>Wijze van citeren:</i>	Dijk, van S., 2014. Quicksan Flora- en faunawet oostelijk deel Soester- berg-Noord. Ecologisch Adviesbu- reau Viridis, Culemborg
<i>In opdracht van:</i>	Gemeente Soest
<i>Contactpersoon:</i>	Dhr. J. Simon
<i>Status:</i>	Definitief 11 november 2014
<i>Controle:</i>	M. van Delft

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van de opdrachtgever zoals hierboven aangegeven en is zijn eigendom. Niets uit deze rapportage mag worden vermenigvuldigd of openbaar gemaakt worden door middel van scanning, druk, internet, fotokopie of andere wijze zonder schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Ecologisch Adviesbureau Viridis bv, noch mag het zonder deze toestemming voor een ander doel gebruikt worden dan waarvoor het vervaardigd is.

Ecologisch Adviesbureau Viridis is niet aansprakelijk voor vervolgschade, alsmede schade die voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van de werkzaamheden, kaartmateriaal (Basis Registratie Topografie Kadaster 2013, tenzij anders wordt vermeld) inclusief getoonde begrenzingen of andere gegevens verkregen van Ecologisch Adviesbureau Viridis. De opdrachtgever vrijwaart Ecologisch Adviesbureau Viridis voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Omdat ecologisch onderzoek een momentopname is, kan de aanwezigheid van beschermde soorten soms niet worden uitgesloten of bevestigd. Daarnaast is de natuurwetgeving aan verandering en jurisprudentie onderhevig. Ecologisch Adviesbureau Viridis is mede om die redenen lid van het Netwerk Groene Bureaus, brancheorganisatie voor kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging van ecologische adviesbureaus. Hierdoor zijn wij zo goed mogelijk op de hoogte van de nieuwste ontwikkeling op het gebied van ecologie en wetgeving. Door de inzet van conform de wet ter zake kundige ecologen, waarborgen wij onze onderzoekskwaliteit. Wij zijn echter niet aansprakelijk voor de gevolgen van onverwacht verschijnende of verdwijnende flora of fauna, noch voor de gevolgen van veranderende wetgeving of jurisprudentie.

Inhoud

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding en context	1
1.2	Onderzoeksvragen	1
1.3	Leeswijzer	1
2	Plangebied en werkzaamheden	3
2.1	Ligging van het plangebied	3
2.2	Omschrijving van de werkzaamheden	3
2.3	Impressie en omschrijving plangebied	4
3	Wettelijk kader en beschermde soorten	5
3.1	Natuurbeschermingswet	5
3.2	Nee, tenzij-regime	5
3.3	Flora- en faunawet	6
4	Onderzoeksmethode	8
4.1	Literatuuronderzoek	8

4.2	Veldonderzoek	8
4.3	Analyse	8
5	Resultaten en effectbeoordeling	9
5.1	Vaatplanten	9
5.2	Vleermuizen	9
5.3	Grondgebonden zoogdieren	12
5.4	Vogels	13
5.5	Reptielen	13
5.6	Amfibieën	15
5.7	Ongewervelde diersoorten	15
6	Conclusie	16
7	Literatuur	17

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en context

Gemeente Soest is voornemens een industrieterrein in Soesterberg te herontwikkelen. Het onderzoeksgebied maakt onderdeel uit van het nieuw op te stellen bestemmingsplan Soesterberg-Noord. In het Masterplan Soesterberg is de doelstelling opgenomen om Soesterberg-Noord te transformeren tot een aantrekkelijker gebied waar wonen en werken meer in evenwicht zijn. Hierdoor gaat het onderzoeksgebied meer horen bij de rest van de kern Soesterberg – en andersom.

Voor Soesterberg-Noord wordt een nieuw bestemmingsplan opgesteld om de realisatie van meer woningbouw mogelijk te maken op het bedrijventerrein. In het geldende bestemmingsplan Soesterberg-Noord is alleen woningbouw mogelijk op de percelen met de bestemming 'Woondoeleinden'. Uitbreiding van woningbouw hierbuiten is niet mogelijk. Om alsnog meer woningbouw te realiseren in Soesterberg-Noord wordt hiervoor een nieuw bestemmingsplan opgesteld. In het kader van het nieuwe bestemmingsplan heeft gemeente Soest gevraagd een quickscan van de Flora- en faunawet uit te voeren.

1.2 Onderzoeksvragen

De uitvoering van de plannen kan gevolgen hebben voor de ter plaatse voorkomende (beschermde) flora en fauna. Mogelijk worden daarbij verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet overtreden.

Om goed voorbereid te zijn op een eventueel noodzakelijke ontheffingsaanvraag van de Flora- en faunawet wil gemeente Soest antwoord op de volgende vragen:

- Zijn in het onderzoeksgebied strikt beschermde soorten en/of verblijfplaatsen van strikt beschermde soorten aanwezig of te verwachten?
- Ondervinden eventuele aanwezige beschermde soorten negatieve effecten van de voorgenomen ingrepen? Zo ja, welke?
- Is het noodzakelijk eventueel optredende negatieve effecten op beschermde soorten te mitigeren? Zo ja, op welke wijze dient dit te geschieden?
- Is het te verwachten dat het noodzakelijk is om aanvullend onderzoek uit te voeren en een ontheffing van de Flora- en faunawet aan te vragen?

Voorliggend rapport geeft advies met betrekking tot de mogelijkheden om de geplande ruimtelijke ontwikkeling in overeenstemming met de Flora- en faunawet uit te voeren.

1.3 Leeswijzer

In voorliggende rapportage worden bovenstaande onderzoeksvragen beantwoord. In hoofdstuk 2 is het plangebied en de voorgenomen ingreep beschreven. In hoofdstuk 3 is het wettelijke kader met betrekking tot beschermde soorten in Nederland benoemd. In hoofdstuk 4 is de onderzoeksmethode beschreven en vervolgens zijn in hoofdstuk 5 de resultaten van het onderzoek gepresenteerd (inclusief effectenbeoordeling). De conclusie is in hoofdstuk 6 beschreven. Tot slot is een overzicht van de geraadpleegde literatuur in hoofdstuk 7 opgenomen.

2 Plangebied en werkzaamheden

2.1 Ligging van het plangebied

Het plangebied bestaat uit een deel van het bedrijventerrein Soesterberg-Noord. Het gaat om het deel tussen de Batenburgweg, de Veldmaarschalk Montgomeryweg, de Postweg en de Amersfoortsestraat in Soesterberg (figuur 1). Op het terrein zijn in de huidige situatie bedrijfspanden en woningen aanwezig. Het plangebied grenst in het noorden aan Vliegbasis Soesterberg. Aan de zuidkant bevindt zich de N237 (Amersfoortsestraat).

2.2 Omschrijving van de werkzaamheden

Het plan is om meer woningbouw te realiseren in Soesterberg-Noord. De precieze invulling hiervan is nog niet bekend. Voor deze quickscan is als uitgangspunt genomen dat alles (bebouwing en groen) verwijderd zou kunnen worden.

Figuur 1 | Overzicht van de ligging van het onderzoeksgebied in het noorden van Soesterberg.

 Begrenzing onderzoeksgebied.

2.3 Impressie en omschrijving plangebied

Het plangebied is divers van aard. Losse woonhuizen, rijtjes woonhuizen en bedrijfspanden van allerlei omvang wisselen elkaar af. In het noordwesten van het plangebied is aan de Postweg een parkje aanwezig. Er zijn twee gazons met eromheen struweel en bomen. De Batenburgweg en de Veldmaarschalk Montgomeryweg hebben aan weerszijden een bomenrij. Ook is groen aanwezig in de (veelal kleine) tuinen van woonhuizen. Verder zijn weinig bomen en struiken aanwezig. Een groot deel van het oppervlak wordt ingenomen door bedrijfspanden en omliggend asfalt.

De omgeving van het plangebied bestaat zowel uit bebouwd gebied als groen. Aan de westkant is een ogenschijnlijk vergelijkbaar bedrijventerrein aanwezig. Aan de zuidkant bevindt zich de Amersfoortsestraat en daarachter een woonwijk met een bosachtig karakter. Aan de andere zijden is hoofdzakelijk groen aanwezig. Bij de Batenburglaan is een houtwal met daarachter het open veld van Vliegveld Soesterberg. De Veldmaarschalk Montgomeryweg heeft aan de oostkant een bosachtig karakter met enkele vrijstaande huizen.

Foto 1 | Woonhuizen aan de Postweg.

Foto 2 | Eén van de grotere bedrijfspanden.

Foto 3 | Park aan de Postweg.

Foto 4 | Zicht op de aangrenzende Vliegbasis Soesterberg.

3 Wettelijk kader en beschermde soorten

De natuurwetgeving en het natuurbeleid in Nederland zijn ondergebracht in verschillende wetten en regels. De natuurwaarden in Natura 2000-gebieden en Beschermde Natuurmonumenten worden beschermd door de Natuurbeschermingswet. Ook buiten deze beschermde gebieden zijn verschillende soorten planten en dieren beschermd door de Flora- en faunawet. Tenslotte bestaat in Nederland de Ecologische Hoofdstructuur, waarvoor de provincies beleid maken.

3.1 Natuurbeschermingswet

Het meest nabije Natura2000-gebied ligt op meer dan 10 kilometer afstand. Toetsing aan de Natuurbeschermingswet is derhalve niet aan de orde.

3.2 Nee, tenzij-regime

Het plangebied ligt buiten de begrenzing van de Ecologische Hoofdstructuur (tegenwoordig Natuurnetwerk Nederland). In figuur 2 is de ligging van de EHS te zien. In het noorden is de EHS wel nabij (namelijk Vliegveld Soesterberg). Gemeente Soest heeft contact opgenomen met provincie Utrecht het bevoegd gezag van het Nee, tenzij-regime. Er zal een Nee, tenzij-toetsing uitgevoerd worden voor de ontwikkelingen.

In deze quickscan wordt alleen getoetst aan de Flora- en faunawet. Aanvullend zal een separate Nee, tenzij-toetsing worden uitgevoerd.

Figuur 2 | Begrenzing van de EHS. Bron: Provinciale Structuurvisie 2013-2028 via interactieve kaart op website van Provincie Utrecht.

3.3 Flora- en faunawet

De voorgenomen ontwikkeling kan mogelijk negatieve effecten op aanwezige strikt beschermde soorten flora en fauna veroorzaken. Het is daarom noodzakelijk te onderzoeken welke strikt beschermde soorten aanwezig zijn in het plangebied en wat de effecten van de ingrepen zijn op deze soorten. Om dit inzicht te verkrijgen is een quickscan in het kader van de Flora- en faunawet noodzakelijk.

De Flora- en faunawet is alleen (met uitzondering van de zorgplicht) van toepassing op de in de wet aangegeven beschermde soorten. Dit zijn alle van nature in Nederland voorkomende zoogdiersoorten (met uitzondering van bruine rat, zwarte rat en huismuis), alle soorten amfibieën en reptielen, bepaalde soorten vissen (met uitzondering van soorten van de Visserijwet 1963) en alle van nature op het Europese grondgebied van de lidstaten van de Europese Unie voorkomende vogelsoorten. Bovendien is een aantal planten- en diersoorten aangewezen als zijnde beschermde soorten. De Flora- en faunawet bevat een aantal verbodsbepalingen om er voor te zorgen dat de in het wild levende soorten zoveel mogelijk 'met rust gelaten' worden.

Op 21 februari 2005 is een Algemene Maatregel van Bestuur betreffende Art. 75 van de Flora- en faunawet van kracht geworden. Hierbij wordt onderscheid tussen de soorten aangebracht, waarbij onderstaande drie groepen worden onderscheiden.

➤ *Tabel 1: Algemene soorten*

Voor deze soorten geldt dat voor ruimtelijke ingrepen een vrijstelling wordt verleend. Er hoeft geen ontheffing van Art. 75 van de Flora- en faunawet te worden aangevraagd. Wel is op de ingrepen de zorgplicht van toepassing. De zorgplichtbepaling houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht neemt voor de in het wild levende planten en dieren, evenals voor hun directe leefomgeving.

In onderhavige rapportage wordt niet ingegaan op de voorkomende soorten uit tabel 1 van de Flora- en faunawet vanwege de geldende vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen.

➤ *Tabel 2: Overige soorten*

Voor deze soorten geldt dat bij ruimtelijke activiteiten en voor werkzaamheden in het kader van bestendig beheer en onderhoud geen ontheffing Art. 75 van de Flora- en faunawet hoeft te worden aangevraagd, mits de activiteiten worden uitgevoerd volgens een door de Minister van Economische Zaken goedgekeurde gedragscode. Zolang een dergelijke gedragscode nog niet is geformuleerd zijn werkzaamheden met effecten op deze soorten wel ontheffingsplichtig.

De soorten genoemd in tabel 2 van de Flora- en faunawet zijn in feite middelzwaar beschermd. Om de leesbaarheid van de rapportage te bevorderen wordt in de tekst geen verschil gemaakt tussen strikt en middelzwaar beschermde soorten. Beide categorieën worden aangeduid met 'strikt beschermd' omdat zonder gedragscode dezelfde mitigerende maatregelen genomen moeten worden om negatieve effecten op deze soorten te voorkomen. In onderhavig project worden geen werkzaamheden onder een gedragscode uitgevoerd.

➤ *Tabel 3: Bijzondere soorten*

Dit zijn soorten die vermeld staan in bijlagen van de Habitatrichtlijn en alle vogelsoorten. Voor deze soorten geldt dat voor ruimtelijke ingrepen een ontheffing aangevraagd moet worden van Art. 75 van de Flora- en faunawet. Voor werkzaamheden in het kader van bestendig beheer en onderhoud hoeft voor soorten van tabel 3 geen ontheffing Art. 75 van de Flora- en faunawet te worden aangevraagd, mits de activiteiten worden uitgevoerd volgens een door de Minister van Economische Zaken goedgekeurde gedragscode.

➤ *Vogellijst*

Alle inheemse vogelsoorten zijn strikt beschermd in het kader van de Flora- en faunawet. Tijdens het broedseizoen zijn ook de nesten van vogels beschermd. De Flora- en faunawet kent geen standaard periode voor het broedseizoen. In 2009 is de lijst aangepast met vogelsoorten waarvan de nesten het hele jaar door zijn beschermd (zie kader op de volgende

pagina). De meeste vogels maken elk jaar een nieuw nest of zijn in staat een nieuw nest te maken. Slechts een beperkt aantal soorten bewoont het nest permanent of keert elk jaar terug naar hetzelfde nest. De wetgever verstaat onder vaste verblijfplaatsen van vogels ook nesten en holtes waar de vogels ook buiten de broedtijd regelmatig verblijven.

Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten

De meeste vogels gebruiken hun nest slechts eenmalig voor de voortplanting. Elk jaar bouwen de dieren een nieuw nest op meestal een andere locatie. Nesten van deze vogels zijn slechts gedurende het broedseizoen beschermd. Er zijn echter ook vogelsoorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn en waarop de verbodsbepalingen van artikel 11 van de Flora- en faunawet het gehele jaar van toepassing zijn. Er worden 5 categorieën onderscheiden:

1. Vogels waarvan de nesten ook buiten het broedseizoen als vaste rust- en verblijfplaats gebruikt worden (voorbeeld: steenuil).
2. Koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk zijn van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: gierzwaluw en huismus).
3. Vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: ooievaar en kerkuil).
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen. (voorbeeld: buizerd en ransuil).
5. De volgende vogelsoorten behoren tot deze categorie: vogels die weliswaar terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of in de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. De nesten van deze soorten zijn buiten het broedseizoen niet beschermd, tenzij zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

4 Onderzoeksmethode

Om antwoord te kunnen geven op de onderzoeksvragen is een toetsing in het kader van de Flora- en faunawet uitgevoerd in de vorm van een quickscan. Hiermee is de ecologische waarde van het gebied doormiddel van een verkennend natuurwaardenonderzoek in kaart gebracht. Zo wordt eveneens het voorkomen van beschermde soorten binnen de Flora- en faunawet bepaald. Het verkennend natuurwaardenonderzoek omvat zowel een literatuur- als een veldonderzoek. De gebruikte onderzoeksmethode wordt hieronder beschreven.

4.1 Literatuuronderzoek

Bij het literatuuronderzoek is gebruik gemaakt van reeds bekende verspreidingsgegevens van planten en dieren. Deze zijn o.a. afkomstig uit de database van Ecologisch Adviesbureau Viridis. Bureau Viridis voert namelijk veel onderzoek uit in Provincie Utrecht en heeft daardoor een gedegen gebiedskennis verkregen en een betrouwbare databank opgebouwd.

Aanvullend zijn verspreidingsatlassen van verschillende soortgroepen en verscheidene relevante websites geraadpleegd. Het bronnenonderzoek heeft zich voornamelijk gericht op de aanwezigheid van beschermde soorten zoals broedvogels met jaarrond beschermde nesten en amfibieën, reptielen, vaatplanten en vleermuizen. De resultaten van het literatuuronderzoek hebben uitgewezen welke beschermde soorten in de omgeving van het plangebied verwacht kunnen worden.

4.2 Veldonderzoek

Naast een literatuuronderzoek heeft Bureau Viridis een veldbezoek uitgevoerd. Dit veldbezoek heeft plaatsgevonden op 27 oktober 2014. Bij het veldbezoek is op basis van geografische ligging, terreingeesteldheid en *expert judgement* beoordeeld of in het

plangebied beschermde soorten voorkomen. Er is eveneens beoordeeld of voor beschermde soorten geschikte biotopen aanwezig zijn. Daarnaast is gekeken of aanvullend specialistisch onderzoek noodzakelijk is om de aanwezigheid van soorten en de effecten van de werkzaamheden te kunnen beoordelen.

Tijdens het veldonderzoek is het plangebied onderzocht op geschiktheid voor soorten uit de soortgroepen vaatplanten, grondgebonden zoogdiersoorten, vleermuizen, vogels, amfibieën, reptielen en ongewervelde dieren. Het gaat hierbij om een globale inschatting. Er is uitsluitend vanaf de omliggende wegen gekeken, met uitzondering van het parkje. Het middenterrein is niet vrij toegankelijk en is dan ook niet betreden. De bebouwing aan de randen is vanaf de straat beoordeeld. Voor vleermuizen of vogels geschikte plaatsen, zoals open voegen in muren of ruimtes achter boeiboorden, zijn niet verder onderzocht met ladders etc.

4.3 Analyse

De uit literatuurstudie en veldonderzoek verkregen verspreidingsgegevens zijn geanalyseerd om na te gaan of bij de ontwikkelingsplannen mogelijk verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet worden overtreden.

Wanneer uit het onderzoek bleek dat strikt beschermde soorten voorkomen is een effectenanalyse opgesteld. In de effectenanalyse zijn de effecten op de aanwezige soorten beschreven. Er is daarbij aangegeven of en hoe negatieve effecten zo veel als mogelijk voorkomen kunnen worden. In het geval dat negatieve effecten ondanks het nemen van mitigerende maatregelen niet te voorkomen zijn, is het aanvragen van een ontheffing van de Flora- en faunawet noodzakelijk.

5 Resultaten en effectbeoordeling

Hierna zijn de resultaten van het literatuuronderzoek en de veldinventarisatie per soortgroep besproken. Daarbij is per soortgroep een effectenbeoordeling opgenomen, waarin helder beschreven wordt of er negatieve effecten op strikt beschermde plant- of diersoorten te verwachten zijn en, indien van toepassing, of er mitigerende maatregelen mogelijk zijn om deze effecten te voorkomen.

5.1 Vaatplanten

Er zijn geen strikt beschermde vaatplanten aangetroffen. Er worden ook geen strikt beschermde soorten verwacht op basis van terreingesteldheid en verspreidingsgebied. Het plangebied is grotendeels verhard. Het parkje aan de Postweg bevat goed onderhouden gazon en plantsoen. Ten noorden van de Batenburgweg is tussen het hek van het vliegveld en de parkeerstrook een smalle strook gras aanwezig. Ook dit wordt als gazon onderhouden.

Effectbeoordeling vaatplanten

Ondanks dat het veldonderzoek is uitgevoerd in een minder geschikte periode voor het inventariseren van planten, is er op basis van *expert judgement* beoordeeld dat het voorkomen van strikt beschermde plantensoorten uitgesloten is. Dergelijke soorten worden op basis van de aanwezige habitat niet verwacht. Negatieve effecten op beschermde soorten vaatplanten zijn daarom uitgesloten.

5.2 Vleermuizen

Bij het gebruik van het landschap door vleermuizen kan onderscheid gemaakt worden in vaste verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebied. Op basis van literatuuronderzoek is het bekend dat in de directe omgeving van het plangebied vleermuizen verwacht kunnen worden. De bebouwing en bomen die vanaf de openbare weg te onderzoeken waren zijn beoordeeld op geschiktheid voor vaste verblijfplaatsen van vleermuizen. Bebouwing en bomen op het middenterrein en ook bijvoorbeeld de achterkant van

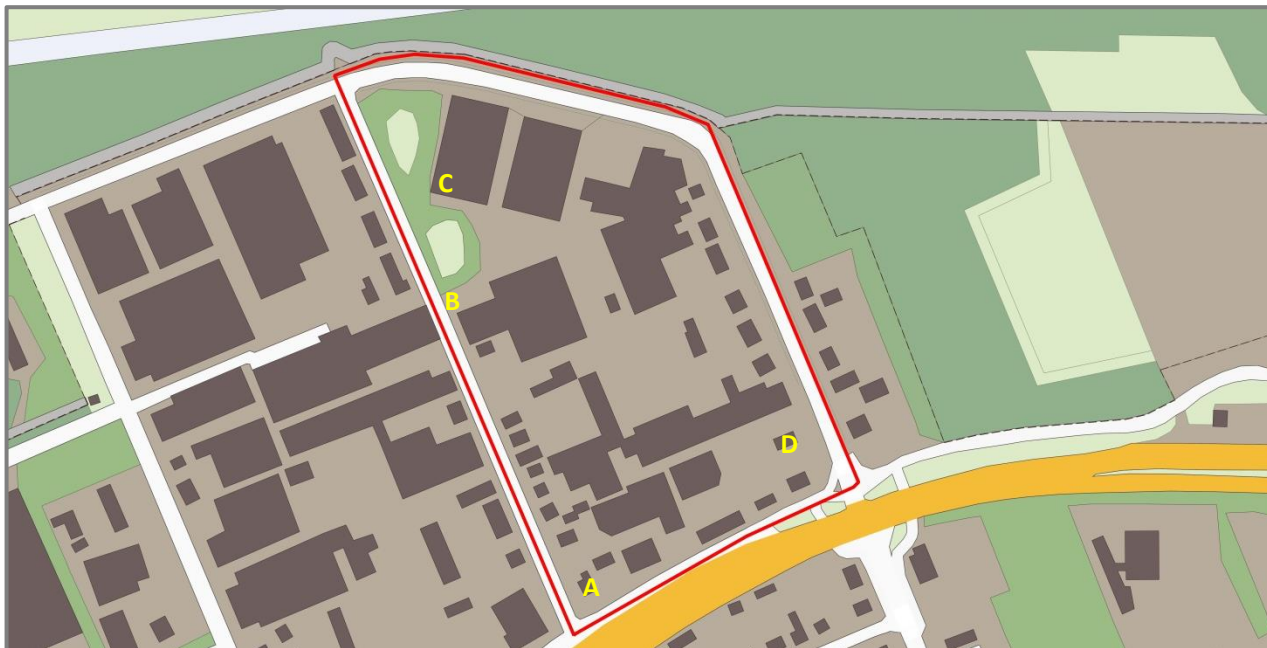
langs de weg staande gebouwen konden niet in detail worden onderzocht.

Er zijn in de bebouwing op meerdere plekken openingen gezien die mogelijk toegang bieden tot voor vleermuizen geschikte ruimtes. De meeste mogelijkheden zijn aanwezig in de woonhuizen. Zo kunnen onder dakpannen, achter houten dakranden en in toegankelijke spouwmuren (zoals via open voegen) ruimtes aanwezig zijn die als vaste verblijfplaats gebruikt worden. Bedrijfspannen zijn in veel gevallen minder geschikt. Ervaring leert dat ook hier vaste verblijfplaatsen niet geheel uit te sluiten zijn. Onder andere achter houten boeiboorden en in houten dakrandconstructies zijn mogelijk geschikte ruimtes aanwezig. In figuur 3 en bijbehorende foto's zijn voorbeelden te zien van mogelijk voor vleermuizen geschikte ruimtes.

Vaste verblijfplaatsen van vleermuizen kunnen zich ook in bomen bevinden. Alle bomen op vrij toegankelijk terrein (openbare weg en het parkje) zijn onderzocht. Er is bij één boom een toegankelijke opening aangetroffen die mogelijk toegang biedt tot een voor vleermuizen geschikte holte. Het gaat om de zomereik op de hoek van de Postweg en de Amersfoortsestraat (foto 'locatie E' op pagina 11). Bij de andere onderzochte bomen zijn geen holtes of spleten gevonden. Het gaat in de meeste gevallen om vrij jonge eiken en lindes. De rij eiken aan de zuidkant van de Batenburgweg en aan weerskanten van de Veldm.Montgomeryweg zijn ouder, maar ook hier zijn geen voor vleermuizen toegankelijke openingen aangetroffen die tot geschikte ruimtes in de boom kunnen leiden.

Op het niet vrij-toegankelijke deel van het plangebied zijn ook grotere loofbomen aanwezig. Of zich hierin geschikte holtes voor vaste verblijfplaatsen van vleermuizen bevinden is niet onderzocht. Het gaat onder andere om eiken en een kastanje (foto's locatie G en H op pagina 11).

Figuur 3 | Voorbeelden van mogelijke verblijfplaatsen van vlermuizen in bebouwing.

Locatie A | Openingen bieden mogelijk toegang tot vaste verblijfplaatsen in de spouwmuur (Postweg 38).

Locatie C | Houten dakrandconstructie, door opening toegankelijk.

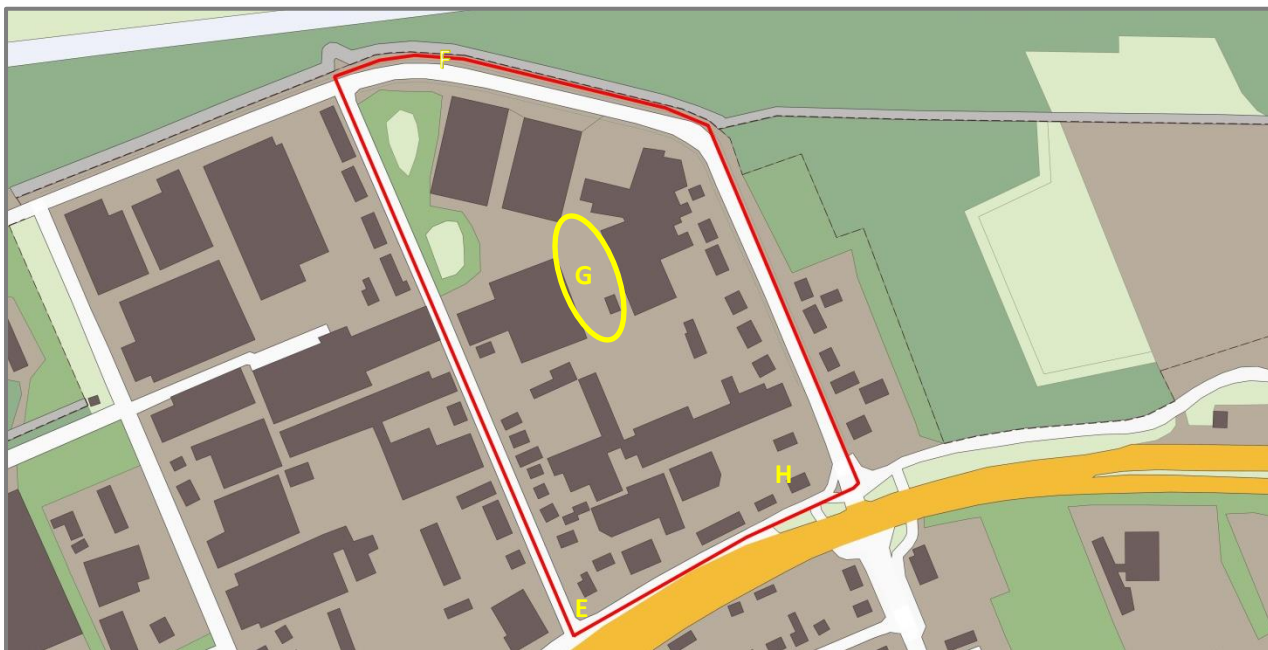
Locatie B | Kapotte dakpan op trafohuisje aan de Postweg.

Locatie D | Houten aanbouw aan de Veldm. Montgomeryweg nummer 27. Tussen houten planken bij het dak is ruimte.

Figuur 4 | Een mogelijke verblijfplaats van vleermuizen in een boom, bomen als lijnvormig element en voorbeelden van nog te onderzoeken bomen op particulier terrein.

Locatie E | Opening die mogelijk toegang biedt tot holte.

Locatie G | Nader te onderzoeken hoge bomen op de achtergrond.

Locatie F | Voorbeeld van lijnvormig element: bomenrij.

Locatie H | Nader te onderzoeken hoge boom, (achter woonhuis Veldm.Montgomeryweg 39a).

Delen van het plangebied zijn geschikt als foerageergebied voor vleermuizen, zoals de tuinen van woonhuizen, het park en de bomenlanen. Meerdere bewoners van de Veldm.Montgomeryweg melden ook dat ze regelmatig vleermuizen zien vliegen rond de huizen. Het grootste deel van het plangebied is verhard en onbegroeid en niet geschikt als foerageergebied voor vleermuizen.

De Batenburgweg en de Veldmaarschalk Montgomeryweg hebben aan weerszijden een rij bomen. Vleermuizen kunnen lijnvormige elementen zoals bomenrijen gebruiken als vliegroute. Wanneer in open gebied zo'n rij gekapt zou worden, kan dat tot onderbreking van een vliegroute leiden. In dit geval is langs beide wegen bosachtig terrein aanwezig. Bij de Batenburgweg gaat het om een houtwal aan de rand van het vliegveld en aan de Veldm.Montgomeryweg om bos met enkele vrijstaande huizen. De bomenrijen langs deze wegen vormen derhalve geen lijnvormige elementen in het landschap die als vliegroute van belang zullen zijn. Wel kunnen ze als foerageergebied gebruikt worden. Met name de bomen aan de Veldm.Montgomeryweg. Dit zijn vrij oude eiken. Langs de Batenburgweg gaat het om jongere bomen, vooral aan de noordkant.

Effectbeoordeling vleermuizen

In de bebouwing in het onderzoeksgebied zijn mogelijk verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig. Met name in de woonhuizen, maar ook in bedrijfspanden zijn voor vleermuizen toegankelijke openingen aanwezig die mogelijk toegang bieden tot verblijfplaatsen. Ook is in een boom een spleet aangetroffen waarachter zich een geschikte ruimte kan bevinden. Een aantal grote bomen (op particulier terrein) konden niet worden onderzocht en bevatten ook mogelijk ruimtes die als verblijfplaats kunnen dienen. Er zijn bomenrijen aanwezig, maar gezien de ligging naast bosachtig terrein zullen deze niet essentieel zijn als vliegroute.

Wanneer over gegaan wordt tot sloop kunnen verblijfplaatsen van vleermuizen in de betreffende bebouwing verdwijnen. Het onderzoeksgebied bevat zoveel locaties waar zich verblijfplaatsen in bebouwing kunnen bevinden dat bij sloop een onderzoek naar verblijfplaatsen in het gehele gebied nodig is. Als

bomen gekapt gaan worden dient eerst nader onderzoek gedaan te worden naar verblijfplaatsen in bomen en de functie van de bomen als vliegroute of foerageergebied voor vleermuizen. Wanneer groenstructuren verwijderd dienen te worden kan dit ten koste gaan van foerageergebied.

5.3 Grondgebonden zoogdieren

In de omgeving van het onderzoeksgebied kunnen strikt beschermde zoogdiersoorten verwacht worden, zoals das, boomarter en eekhoorn. In het onderzoeksgebied zijn bij het veldbezoek geen aanwijzingen gevonden voor de aanwezigheid van strikt beschermde soorten, zoals sporen, verblijfplaatsen en wissels. Voor das is het plangebied ongeschikt. Ook voor boomarter en eekhoorn is het bedrijventerrein weinig geschikt als leefgebied. Er zijn wel bomen aanwezig (zowel naaldbomen als loofbomen), maar die zijn veelal klein. Er zijn geen voor boomarter geschikte holtes of eekhoornnesten aangetroffen in de bomen die vanaf de wegen om het gebied onderzocht konden worden en in de bomen in het park.

Op het niet-toegankelijke middenterrein zijn enkele grote bomen aanwezig (waaronder grove den en zomereik). De bomen zijn niet onderzocht. Gelet op de geïsoleerde ligging in het bedrijventerrein met rondom verharding is het niet waarschijnlijk dat grondgebonden zoogdieren als eekhoorn en boomarter of nesten hiervan in de bomen voorkomen. Andere strikt beschermde grondgebonden zoogdieren worden op basis van verspreidingsgegevens en het aanwezige biotoop niet verwacht.

Effectbeoordeling grondgebonden zoogdiersoorten

Het plangebied lijkt weinig geschikt voor strikt beschermde grondgebonden zoogdiersoorten. Het is niet geheel uit te sluiten dat in de bomen gevoerd wordt door eekhoorns of boomarters. Nesten van eekhoorns of holtes die geschikt zijn voor boomarters zijn niet aangetroffen, maar enkele grotere bomen op het middenterrein zijn niet onderzocht. Voor kap van deze bomen dient door een aanvullend onderzoek uitgesloten te worden dat er nesten van beschermde soorten als eekhoorn aanwezig zijn. Andere soorten grondgebonden zoogdieren worden niet verwacht.

5.4 Vogels

In het plangebied is bekeken of er jaarrond beschermde nestplaatsen van vogels aanwezig zijn in de bomen en de bebouwing. Ook is gezocht naar nesten van en geschikte nestgelegenheid voor algemene broedvogels.

In de dakgoot en tuin van de woning aan de Postweg 42 waren circa 6 huismussen aanwezig. Onder de dakpannen van de woning kunnen zich nesten bevinden. Nesten van huismussen zijn jaarrond beschermd. Huismussen houden zich ook buiten het broedseizoen veelal in de directe nabijheid van de broedlocatie op. Een andere soort met jaarrond beschermde nesten die mogelijk in het onderzoeksgebied broedt is de gierzwaluw. Met name de daken van enkele woonhuizen aan de Veldm. Montgomeryweg zijn geschikt (figuur 5 locatie L). Gierzwaluwen nestelen onder dakpannen. In de bomen langs de openbare weg en in het parkje zijn geen jaarrond beschermde nesten aanwezig. Enkele grote bomen op het (niet-toegankelijke) middenterrein konden niet worden onderzocht.

Broedgelegenheid voor algemene vogels als merels is op veel plekken aanwezig, zoals in het struweel rond het parkje en in de tuinen. In het parkje staat een linde met een nest van vermoedelijk gaai (figuur 5 locatie J). Ook in bebouwing kan door algemene broedvogels worden gebroed. Aanwijzingen hiervoor waren een paartje kauwen op de schoorsteen van een woning (Postweg 28) en een zwarte roodstaart op het dak van een groot bedrijfspand (Veldm. Montgomeryweg 41A).

Effectbeoordeling vogels

In het onderzoeksgebied is geschikte broedgelegenheid voor huismussen en gierzwaluwen aanwezig in daken van woonhuizen. Wanneer de woningen gesloopt zouden worden kunnen daarom jaarrond beschermde nesten verloren gaan. Huismussen waren op één adres aanwezig. Gierzwaluwen zijn in deze tijd van het jaar (oktober) niet in het land. Om ene overtreding van de Flora- en faunawet te voorkomen dient voor sloop een nader onderzoek naar de aanwezigheid van huismussen en gierzwaluw in bebouwing uitgevoerd te worden.

Op veel plekken is broedgelegenheid voor algemene vogels aanwezig, onder andere in struweel en bomen, maar ook in bebouwing. Broedende vogels en in gebruik zijnde nesten zijn strikt beschermd onder de Flora- en faunawet. Wanneer in de broedtijd gesloopt of gekapt wordt is de kans groot dat broedende vogels verstoord worden en nesten verloren gaan.

5.5 Reptielen

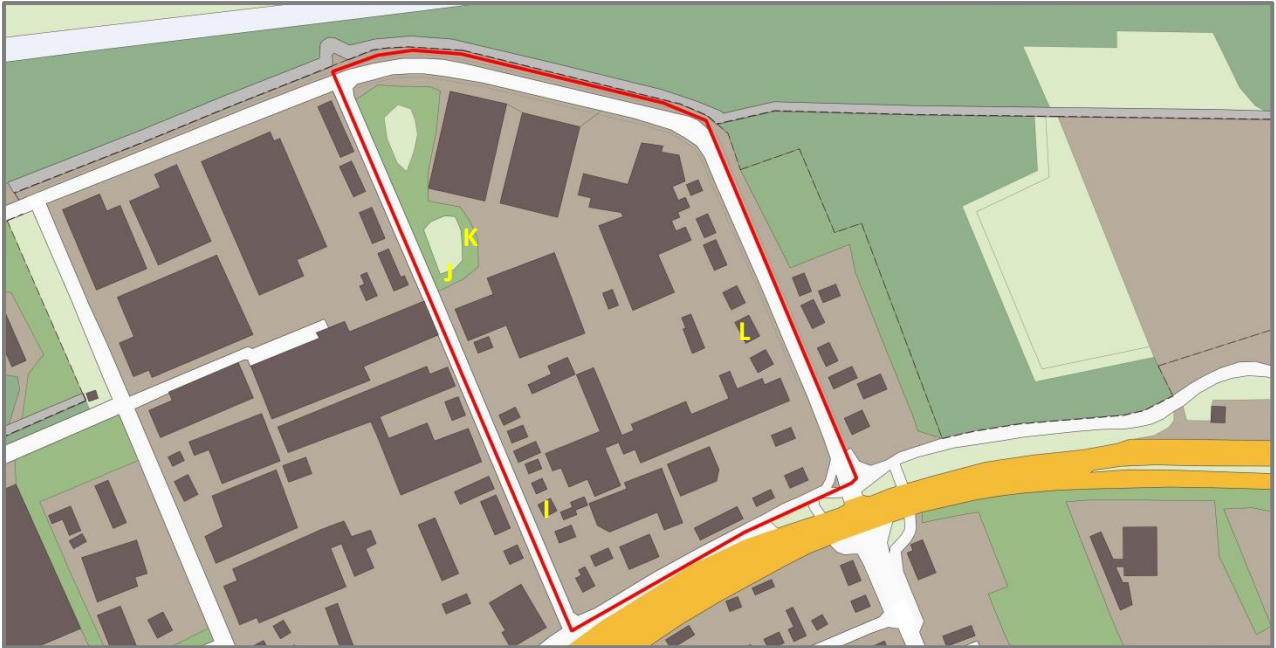
In de omgeving van Soesterberg komen vier reptielsoorten voor: zandhagedis, levendbarende hagedis, hazelworm en ringslang. Het onderzoeksgebied is echter ongeschikt voor reptielen. Het grootste deel is verhard terrein. Het parkje bestaat uit goed onderhouden gazon en plantsoen wat ook niet geschikt is voor deze soorten.

Op het aangrenzende Vliegveld Soesterberg komt zandhagedis veel voor. De meeste waarnemingen worden gedaan in het heideterrein ten noorden van de oost-west gelegen voormalige landingsbaan op circa 400m van het onderzoeksgebied. Dergelijk zeer geschikt leefgebied is niet aanwezig in het deel van het vliegveld dat aan het onderzoeksgebied grenst. Wel kunnen bijvoorbeeld langs de houtwal ten noorden van de Batenburgweg zonnende dieren verwacht worden. Ook kunnen hier mogelijk levendbarende hagedissen en hazelwormen aangetroffen worden. De houtwal en 'zonstrook' bevinden zich op het terrein van het vliegveld. Een hek scheidt deze strook van een smalle strook aanliggend gazon langs de parkeervakken van de Batenburgweg.

Houtwal en 'zonstrook' buiten het onderzoeksgebied-(links) en gazonstrook aan de rand van het onderzoeksgebied.

Figuur 5 | Voorbeelden van geschikte broedgelegenheid voor vogels.

Locatie I | Huismussen in dakgoot van woning Postweg 42.

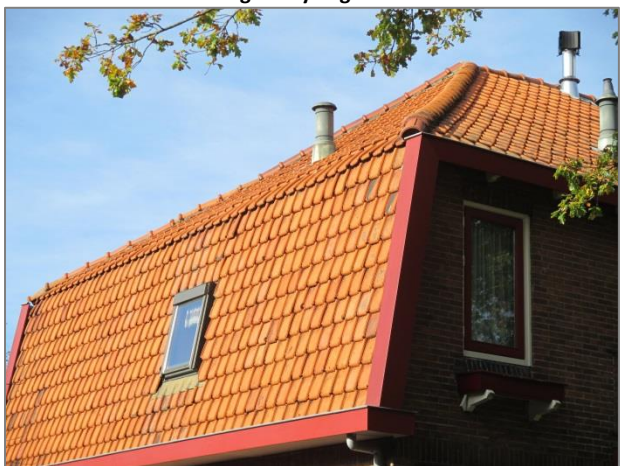
Locatie K | Broedgelegenheid in struweel in park aan de Postweg.

Locatie J | Nest in een Linde (mogelijk gaai) in het park.

**Locatie L | Stijl dak met dakpannen, geschikt voor gierzwaluw
Woonhuis Veldm.Montgomeryweg 53.**

Effectbeoordeling reptielen

Het onderzoeksgebied is niet geschikt voor reptielen. Er zouden eventueel zonnende dieren aanwezig kunnen zijn in de gazonstrook langs de Batenburgweg aan de zijde van het vliegveld. Het is niet waarschijnlijk dat op dit gazon zonnende dieren voorkomen, omdat vluchtmogelijkheden vrijwel ontbreken. Daarnaast vinden er geen werkzaamheden plaats aan de noordzijde van de weg. Negatieve effecten op reptielen worden niet verwacht.

5.6 Amfibieën

Voor strikt beschermde amfibieën ontbreekt geschikt leefgebied. Er zijn geen poelen of andere wateren aanwezig. Rugstreeppad kan op veel plekken opduiken, maar redelijkerwijs kan niet worden verwacht dat in het onderzoeksgebied deze soort voorkomt.

Effectbeoordeling amfibieën

Het is uitgesloten dat er negatieve effecten zijn voor strikt beschermde amfibieën omdat deze niet voorkomen.

5.7 Ongewervelde diersoorten

Strikt beschermde ongewervelde diersoorten stellen zeer specifieke eisen aan hun biotoop. In het plangebied zijn in het geheel geen geschikte biotopen voor deze soorten aanwezig.

Effectbeoordeling ongewerveld diersoorten

Het is uitgesloten dat er negatieve effecten zijn voor strikt beschermde ongewervelde dieren omdat deze niet voorkomen.

6 Conclusie

Om na te gaan of door de ruimtelijke ontwikkeling in het plangebied verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet al dan niet overtreden worden, worden de onderzoeksvragen onderstaand beantwoord.

- **Zijn in het plangebied strikt beschermde plant- of diersoorten en/of verblijfplaatsen van deze soorten aanwezig of te verwachten?**

Op basis van de resultaten van de quickscan is duidelijk geworden dat er mogelijk vleermuizen verblijven in de bebouwing, zowel in de woonhuizen als in de bedrijfspanden. Daarnaast zijn er (potentieel) geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen aanwezig in een boomholte en mogelijk ook in niet onderzochte grote bomen op particuliere delen van het onderzoeksgebied. Vermoedelijk broeden er huismussen onder de dakpannen van een woonhuis aan de Postweg. Meerdere daken zijn bovendien geschikt als nestgelegenheid voor gierzwaluwen. Nesten van huismussen en gierzwaluwen zijn jaarrond beschermd.

Voordat tot eventuele sloop en kap wordt overgegaan dient de aanwezigheid van vleermuisverblijfplaatsen in de bebouwing en de functie van de groenstructuren voor vleermuizen nader onderzocht te worden. Daarnaast moet de aanwezigheid van huismussen, gierzwaluwen en eekhoornnesten onderzocht worden in de juiste onderzoeksperiode.

- **Ondervinden aanwezige strikt beschermde soorten negatieve effecten van de voorgenomen ruimtelijke ingreep en de benodigde werkzaamheden?**

Vleermuizen, huismussen, gierzwaluwen en eventueel aanwezige eekhoorns kunnen negatieve effecten ondervinden van de sloop van bebouwing en kap van groenstructuren.

- **Is het noodzakelijk eventueel optredende negatieve effecten op beschermde soorten te mitigeren? Zo ja, op welke wijze dient dit te geschieden?**

Wanneer verblijfplaatsen van vleermuizen, huismussen en gierzwaluwen verdwijnen door sloopwerkzaamheden dienen deze gemitigeerd te worden door alternatieve verblijfplaatsen aan te bieden en de nieuwbouw of de te behouden woningen geschikt te maken voor deze soorten.

Negatieve effecten op vleermuisverblijven in bomen en eekhoorn kunnen voorkomen worden door de planning van de werkzaamheden aan te passen op de aanwezige soorten. Daarnaast zullen effecten beperkt worden door de groenstructuren zo veel als mogelijk te behouden.

- **Is het noodzakelijk om aanvullend onderzoek uit te voeren en een ontheffing van de Flora- en faunawet aan te vragen?**

Het is noodzakelijk om nader onderzoek uit te voeren naar de aanwezigheid van:

- Vleermuizen in het gehele plangebied (periode mei-juli en aug-sept)
- Broedlocaties van huismussen en gierzwaluwen in alle bebouwing (periode mei-juli)
- Jaarrond beschermde nesten van vogels en eekhoornnesten in te kappen bomen (periode februari-juli)

Wanneer blijkt dat door sloop- of kapwerkzaamheden verblijfplaatsen van vleermuizen, huismussen, gierzwaluwen, jaarrond beschermde vogelnesten en/of eekhoornnesten worden aangetast is het noodzakelijk een ontheffing van de Flora- en faunawet aan te vragen.

7 Literatuur

- Broekhuizen, S., Hoekstra, B., Van Laar, V., Smeenk, C. & Thissen, J.B.M., 1992.
Atlas van de Nederlandse zoogdieren. Uitgeverij KNNV, Utrecht.
- Bijlsma, R.G., 1993
Ecologische atlas van de Nederlandse Roofvogels. Uitgeverij Schuijt & Co, Haarlem
- Creemers, R.C.M. & Delft, J.J.C.W. van, (redactie), 2009.
De amfibieën en reptielen van Nederland. Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- Heijkers, D, de Jong, Th & Krekels, R., 2004.
Actieplan Kamsalamander en Ringslang, Gelderse Vallei en Eemvallei. in opdracht van: Stichting Ver-
nieuwing Gelderse Vallei & Samenwerkingsverband natuurorganisaties Gelderse Vallei.
- Husting, F. & Vergeer, J., 2002.
Atlas van de Nederlandse broedvogels 1998-2000
Uitgeverij KNNV, Utrecht.
- Twisk, P., Diepenbeek, A. van & Bekker, J.P., 2010.
Veldgids Europese zoogdieren. KNNV Uitgeverij, Zeist.
- Zoogdiervereniging, 2014
Verspreidingsgegevens van inheemse zoogdieren via www.zoogdiervereniging.nl.